អ្នកព្រះភិរម្យភាសា អ៊ូ ហៅ ង៉ុយ

ច្បាប់ក្រមង៉ុយ

- ច្បាប់ល្បើកថ្មី
- ច្បាប់កេរកោលថ្មី
- សេចក្ដីរំលឹកដាស់តឿន
- ពាក្យកាព្យប្រដៅជនប្រុសស្រី

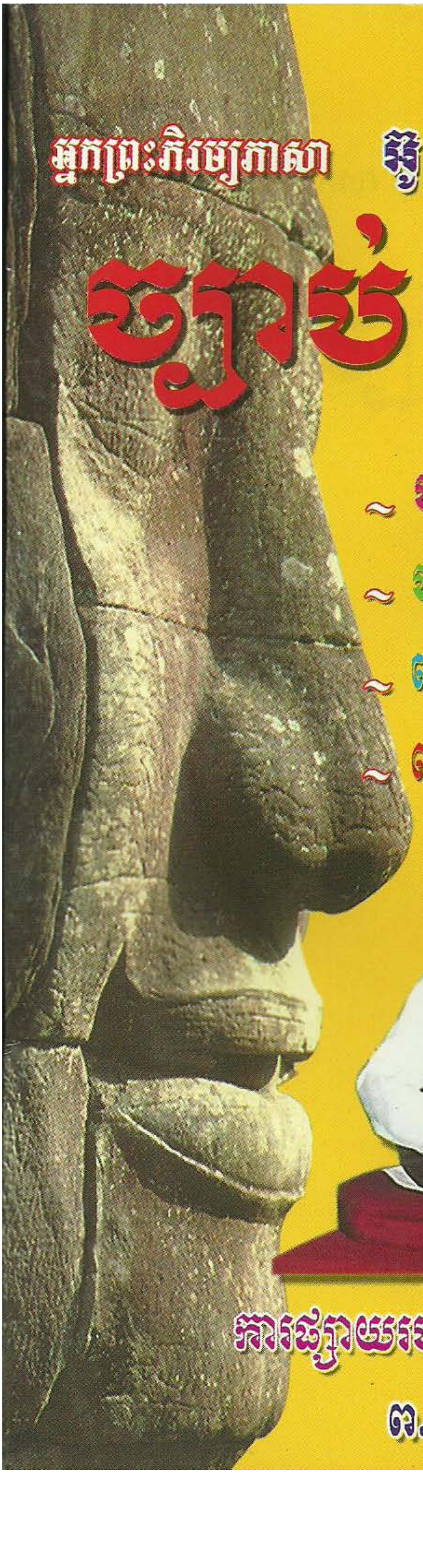

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

ព.ស. ២៥១៦

ច្បាប់ក្រមង៉ុយ

- ច្បាប់ល្បើកថ្មី
- ច្បាប់កេរកាលថ្មី
- សេចក្ដីរំលឹកដាស់តឿន
- ពាក្យកាព្យប្រដៅជនប្រុសស្រី

អារម្ភកថា

ច្បាប់ក្រមង៉ុយនេះកាលបោះពុម្ពលើកមុនៗ ចែកចេញជាបីសៀវភៅ គឺសៀវភៅទី១ មានច្បាប់ល្បើកថ្មី និងកេរកាលថ្មី. ទី២ សេចក្តីដាស់តឿន និងទី៣ពាក្យកាព្យប្រដៅជនប្រុសស្រី ។ នៅគ្រាបោះពុម្ពលើកទី៦នេះ ដោយនិយមតាមសេចក្តីស្នើពីមជ្ឈដ្ឋានអ្នកសិក្សាជាច្រើននាក់ដែលសុំអោយយើងផ្តុំគ្នាយកច្បាប់នេះមករួមគ្នាជាសៀវភៅមួយ ត្បិតទុកអោយនៅដោយឡែកៗជាកូនសៀវភៅតូចៗនោះនាំអោយរប៉ាត់រប៉ាយ ពិបាកថែរទាំ ។ យោបល់នេះត្រឹមត្រូវណាស់ ទើបយើងសម្រេចប្រមូលផ្តុំបានជាសៀវភៅមួយនេះឡើង ។

ចំពោះពាក្យពេចន៍ កាព្យឃ្លោងទាំងអស់នៅក្នុងច្បាប់ទាំងប៉ុន្មាននេះ យើងគ្មានប៉ះពាល់កែប្រែសោះឡើយ សម្រួលតែរបៀបតម្រៀបឃ្លាល្បះអោយមានលំនាំទៅតាមបែបកាព្យត្រឹមត្រូវប៉ុណ្ណោះ ។

គោលបំណងធំរបស់យើងខ្ញុំមួយទៀត គឺការចង់រក្សាស្នាដៃដ៏មានតម្លៃនៃលោកតាកវី **គិរម្សង៉ុយ ឬក្រមង៉ុយ** ព្រោះពាក្យសំដីរបស់លោកក្នុងនេះទាំងអស់សុទ្ធតែមានន័យទូលំទូលាយ ហើយប្រកបដោយខ្លឹមសារល្អណាស់មិនចេះហួសសម័យកាលនោះផង តាំងពីគ្រាលោកសរសេររហូតសព្វថ្ងៃនៅតែមានន័យត្រូវគួរនិងធ្វើគតិទូន្មានខ្លួនបាន ។

ឆ្លៀតឱកាសនេះ ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិតសុំសម្តែងគារវកិច្ចដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃលោកកវីដ៏ឆ្នើមនេះផង ។

ភ្នំពេញ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៧២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

ច្បាប់កេរកាលថ្មី

LES BON CONSEILS

នេះបទព្រហ្មប្រាជ្ញប្រាយ
ប្រដៅកូនចៅផង
កត្តិកខ្មែតគ្មេរគ្មាន់
ទឹកស្រែជន់លិចស្រូវ
កិរកាលពីព្រេងព្រឹទ្ធ
ខ្ញុំលើកកិរកាលថ្មី
ក្នុងថ្ងៃពេញបូរមី
ឆ្នាំចរចត្វាក្សត្រ
សាសនាព្រះសាមណៈ
ហុកសិបកំចាយ
កិរកាលដំណាលទុក
ដំណាតរៀងទៅ
កូនអើយពាក្យអាពុក
អនិស្រោយរាយបាលី
គួរស្តាយកេរ្តិ៍ម៉ែឪ
កិរិយាណាខុសច្បាប់
ម្តាយអាពុកនឹងកូន
ឃើញខុសកុំដេញដោល
ល្ងង់ខ្លៅត្រូវតែសួរ
យកពាក្យផ្អែមជាមុន
ទោះម៉ែឪស្លូតកាច
ម្តាយជេរពីរបីម៉ាត់
ប្រដៅត្រូវតែស្តាប់
ម្នោម្នះចចេសរឹង
ធមិអាចិចេះតែភ្លេច
ខ្ញុំអធិប្បាយលើកល្បត់ល្បង
ចងជាច្បាប់ខុសនិងត្រូវ ។
ក្នុងវស្សន្តរដូវ
នៅសំណល់សំណាបខ្ចី ។
ដើមគំនិតពីសេដ្ឋី
ថែងសេចក្តីជាបរមត្ថ ។
ម៉ោង៨ព្រលប់ស្ងាត់
ផាត់សករាជកន្លងឆ្ងាយ ។
បានពីរពាន់បួនរយប្លាយ
ចាត់អធិប្បាយពីខុសត្រូវ ។
ជាទំនុកដំណែលនៅ
តម្រូវចិត្តជនប្រុសស្រី ។
ជាទំនុកទំនើបថ្មី
អាពុកស្តីអោយកូនស្តាប់ ។
កិរិយាត្រូវអោយខំត្រាប់
គួរក្រឡាប់ក្រឡាស់ចោល ។
បីដូចខ្លួននិងស្រមោល
កុំថ្កោលទោសអ្នកមានគុណ ។
ពាក្យអោយគួរកុំអោយស៊ុន
ទន់លំទោនឱនប្រតិបត្តិ ។
គួរតែខ្លាចដូចមហាក្សត្រ
គួរតែស្ងាត់ស្ងៀមអោយឈឹង ។
យកតម្រាប់កុំទទឹង
នឹងហើយហៅកូនសេសកម្ម ។
ជេរប្រទេចចេះតែចាំ

CamboWeb.com CamboTours.com CamboHotel.com CamboBank.com CamKoHotel

អាពុកពត់ទៅស្តាំ អកុសលកម្មទាញទៅឆ្វេង ។
អវជាតបុត្រ ខូចបំផុតតាំងពីក្មេង
ប្រព្រឹត្តព្រើលផ្សេងៗ បើលេងអ្វីស្តីមិនស្តាប់ ។
មិនស្តាយជាតិកំណើត ល្ងង់ស្លុតស្លើតដល់ចាស់ស្លាប់ ។
ត្រឹមត្រូវមិនសូវស្តាប់ ព្រួយគេប្រាប់ទាំងយប់ថ្ងៃ ។
ម៉ែឪមានគុណណាស់ មិនសំពះខ្មាសអៀនដៃ
បើអ្នកក្រៅដទៃ វិស័យសោះសំពះបាន ។
ឆ្លើយបាទចាះចាំខ្ញុំ វាបរម្យទមនឹងសន្តាន
ម៉ែឪឯងក្នុងឋាន ហ៊ានឆ្លើយអឺអញអឺអើ ។
អនុជាតបុត្រ ស្លូតបំផុតស្រណុកប្រើ
ប្រកបការប្រសើរ ដើរតាមលំអានឪ ។
ប្រដៅទទួលយក ចេះលៃលកស្តាប់ខុសត្រូវ
ស្រណុកញាក់ធ្លាក់ផ្លូវ មិនសូវភ្លេចដំបូន្មាន ។
អតិជាតបុត្រ ល្អបរិសុទ្ធស្គាល់សីលទាន
នាំឪទៅនិព្វាន ឈានទៅរកកន្លែងសុខ ។
ចេះលើសគេដរាប ជឿបុណ្យបាបប្រេតនរក
មិនល្មោភនឹងមូត្រលាមក ភ័យនឹងភក់ភពសង្សារ ។
នេះគឺដើមបាលី បុត្រទាំងបីបែបកិរិយា
ស្រឡាញ់ណាស្អប់ណា តាមសញ្ញាចូលចិត្តចុះ ។
អវធ្លាក់ផ្លូវក្រោម ប្រព្រឹត្តព្រមតែខាងខុស
អតិជាតិមារយាទខ្ពស់ អនុនោះយ៉ាងកណ្តាល ។
អតិ១០០មានមួយ គួរតែស្ងួយដាក់លើក្បាល
អវគឺស្រើបស្រាល ត្រអាលយកតែពីរយ៉ាង ។
អតិជាតិកំណើត គំនិតកើតពីកសាង
កុសលតម្កល់ខាង សំណាងកើតពីគំនិត ។
អនុអានាងអើយ ខ្លួនធំហើយអោយចេះគិត
ចេះកាញ់ស្គាល់ឆ្ងាយជិត ប្រព្រឹត្តយកតែខាងត្រូវ ។
រៀនរិះរកទ្រព្យធន យកប្រពន្ធមើលធុនឪ
ធុនថោកជ្រកខុសត្រូវ អ្នកកុំទៅខ្លាចបន្ទា ។

ផ្លូវវៀចកុំបោះបង់ ផ្លូវព្រៃត្រង់កុំយាត្រា
ឈានឈរពិចារណា ឆ្ការអោយស្អាតសឹងដើរតាម ។
កុំដើរភ្លើភ្លេចខ្លួន ខ្លាចក្រែងជួនធ្លាក់ជ្រោះជ្រៅ
ជ្រកម្លប់សំណាក់នៅ កុំបោះពៅផ្ចប់គល់ឈើ ។
ឆេះខ្ទោចសំបកក្រោម ស្រពោនញោមស្លោកស្លឹកឈើ
មានភ្នែកអោយចេះមើល កុំល្ងីល្ងើល្ងង់ល្ងិតពេក ។
រៀនដើរអោយមើលផ្លូវ ធ្វើស្រែស្រូវអោយមើលមេឃ
ម្លប់ធ្លកធ្លាប់ជ្រកដេក ជាដំណេកអ្នកដំណើរ ។
ដំណែលដែលគេដាក់ ជាដំណាក់ទំនួលផ្ញើ
ចំណាំចាំគ្រាន់បើ ដើរក្រោយៗគ្រាន់ជ្រកទៀត ។
ឈើណាទោសសត្រូវ ដុះជិតផ្លូវនាំចង្អៀត
ជិតពប់យប់អាធ្រាត្រ ឆ្លៀតកាប់ចេញកុំទុកវា ។
បន្ទាគល់ដង្គត់ កន្លែងផុតតែភ្នែកជា
ដើរយប់ជិតពប់ពារ ក្រែងគ្រោះគ្នាអ្នកដើរក្រោយ ។
គ្នាមុតកុំចាំផ្ទាន់ ឃើញគួរជាន់កុំបណ្ដោយ
បណ្ដើរមើលខ្លាំងខ្សោយ អោយពិនិត្យពិចារណា ។
ពាក្យពិតត្រង់ប្រាកដ ត្រូវច្រើនបទច្រើនប្រការ
ប្រកបជាប្រស្នា ប្រាជ្ញាអាប់ស្លាប់នឹងឆ្ងល់ ។
ផ្លូវពិតទាំងជិតទាំងឆ្ងាយ សព្វសុសសាយមិនសេសសល់
អ្នកណាប្រាជ្ញាដល់ ដឹងយោបល់ច្រើនកន្លែង ។
កូនអើយការកើ្តឈ្មោះ កុំចង់រស់តែម្នាក់ឯង
គិតអ្វីគិតអោយវែង ក្រែងក្រក្រោយស័យគំនិត ។
កំណើតរាល់រូបកាយ ចេញជូញឆ្ងាយស្ដាយជូញជិត
ចិញ្ចឹមជន្មជីវិត គិតអោយស្រេចទើបបានស្រួល ។
ធ្វើស្រែចង់បានស្រូវ ដើមរដូវធ្វើស្រែទួល
ស្រែទាបមើលទំនួល លើកទំនប់អោយមាំមួន ។
កូនអើយកើ្តមេបា ចាំរក្សាមើលថែថួន
ធុញថប់ថយថោកខ្លួន ជួនជាក្សត់គេថាខ្សោយ ។
ស្រូវក្រោយអង្គរថ្លៃ លក់សំចៃទុកឆ្នាំក្រោយ

អ្នកក្ររកញយ១ អោយអ្នកសុំជាងអ្នកខ្ចី ។
សប្បុរសពេកថយធន មួទូជនថយរាសី
ប្រពន្ធល្អច្រើនអាប់ប្តី ពាក្យអប្រិយចាញ់អាត្មា ។
ឈើផ្លែចាញ់សន្លឹក ត្រីរំរឹកទឹកមិនថ្លា
កំណាញ់ក្រៅតម្រា សោតសឹងអាប់ប្រយោជន៍យស ។
នឹងអោយ១មើលភាព អោយអ្នកទាបជាងអ្នកខ្ពស់
អ្នកទិញឈប់សិនចុះ ក្នុងតែរស់មិនស្លាប់ងាយ ។
កំណាញ់ហួសកំណត់ ពាក្យអ្នកខ្សត់ខ្សបនិយាយ
ទេវតាផ្តន្ទាទាយ រលាយអស់រលស់ឯង ។
សទ្ធាមើលធនធាន ជាតិអ្នកមានមិនអង្វែង
កំណាញ់ដោយកន្លែង គ្រែងគ្រោះក្រដល់ឆ្នាំក្រោយ ។
អ្នកក្រខ្ចីនេះកុំ អ្នកមានសុំនោះគួរអោយ
អ្នកប្រាជ្ញអង្គាសញយ អស់ក៏ដោយអោយទៅចុះ ។
អ្នកក្របានជាហាម ពិបាកតាមទៅឯណោះ
ទាល់ទឹកចូលច្រមុះ ច្រើនកើតឈ្លោះពីព្រោះយល់ ។
អ្នកមានគេមានខ្មាស សងរហ័សមិនអំពល់
ជូនយើងមានរវល់ គេស្គាល់មុខស្រណុកខ្ចី ។
អ្នកក្រ១ទាំងចិត្ត ស្រូវវស្សារល្អិតអោយមើលល្អី
វាលល្អកន្លាំងបី ទាន់ស្រូវថ្មីទារឆាប់បាន ។
ជូនក្រែងឯងក្រវិញ ទោះដូរទិញមើលប្រមាណ
ជឿបុលខ្ចីសន្មាន កុំហ៊ានពារកញ្ជើធំ ។
ខ្លួនក្រកុំចង់ធាត់ កុំងាយមាត់អាងតែសុំ
ជឿខ្ចីល្អីក្រមុំ ស្រូវឯងទុំស្រណុកសង ។
បើជឿខ្ចីគេអោយ កុំទៅញយគេអោយខ្មង
ឯណេះឯណោះផង កុំច្រើនដងគេមើលងាយ ។
ក្រលុយកុំងុយដេក ចូលដំណេកកុំនិយាយ
សំពត់ញាត់សំពាយ រាយរើសរៀបញាត់សំពៀត ។
រៀបដេកសំពះគុណ កុំដេកស៊ុនអោយប្រុងស្មៀត
ភ្លើងឈេះយប់អធ្រាត្រ កណ្តៀតទូលប្រមូលរត់ ។

ខ្លួនរាស្ត្រក្រមាសប្រាក់ ភើចកន្ទ្រាក់អាវសំពត់
ទំរាំភ្លើងរលត់ ស្លៀកផ្គង់ផ្គត់សោះខ្មាសគេ ។
កូនអើយគិតអោយគ្រប់ រៀងរាល់យប់កុំទំនេរ
ជាងដេកលក់ទទេ យល់សព្វដេរបកសាចក្រៅ ។
ទំលាប់មាត់មមើ ស្រែកថាយើៗ អៅៗ
ចោរខ្លាំងខ្មោចចិត្តខ្មៅ ហៅមេខ្មៅរៃអោយខ្ពុក ។
ដេកផ្ទៀងជាងអង្គុយ ល្ងាល្ងាន់ល្ងុយកុំទ្រាំងក់
ពីល្ងាចដេកកុំលក់ មាន់រងាវដក់ស៊ីម្លូស្លា ។
ជាងល្វីតឥតអំពើ ឥតអ្វីធ្វើសូត្រធម៌អាថិ
បើច្បាស់វិបស្សនា ស្មាស្មាធិ៍ស៊ីងប្រឹងអោយស្មោះ ។
គង់ខ្មើយដេកកើយស្មុគ្រ គ្រប់អោយសុខសូត្រអម្បោះ
កុំដាក់ដោយកៀនកោះ អស់នឹងសត្វកណ្ដៀរកោរ ។
កណ្ដុរកន្លាតកាត់ ដល់កំណាត់ខានដេរខោ
ជូនកាលមានអាចោរ លបលបលួចលីទៅបាត់ ។
កុំដាក់ឆ្ងាយប្រយោល ទុកជាចោលមិនប្រយ័ត្ន
ប្រយោជន៍យប់យាមស្ងាត់ បង្កាត់ភ្លើងបង្កោលគោ ។
បង្ការក្រែងមូសខាំ ត្រូវចំណាំខ្យល់ជំនោរ
បាយកកផ្អកម្ហូបដោរ អោយអាលោស៊ីចាំសេះ ។
កំណើតផ្ដៃញីឈ្មោល ដេកចំនួលតែនឹងផេះ
រៀនប្រើមើលចំណេះ រិះចំណាំតាមកិរិយា ។
ទោះប្រើកូនតូចធំ ឬប្រើខ្ញុំអោយធ្វើការ
ធ្វើកលយល់ប្រាជ្ញា អាណាហ៊ានប្រើទៅឆ្ងាយ ។
អាខ្លាចប្រើតែជិត ឥតគំនិតប្រើរៀងអាយ
ខុសម្ដងកុំជេរម្ដាយ ពេលដល់បាយកុំនាំឈ្លោះ ។
មនុស្សឃ្លានវាហ៊ានឆ្លើយ ស៊ីរួចហើយបន្ទោសចុះ
បានឆ្អែតប៉េងពេញពោះ ស្ដីខុសត្រូវមិនសូវខឹង ។
កូនអើយពាក្យអាពុក ចំណាំទុកពីត្រឹមណឹង
ធ្វើប្រុសអោយខំប្រឹង រៀនអោយដឹងស្គាល់ពុតស្រី ។
មារយាទនិងមាយា ម៉្យាងចិត្តជាចេះថ្នមប្ដី

ប្អូនស្លាប់រស់វាហើ យកពីរបីនេះមិនបាន ។
កុំលោភច្រើនៗ ព្រួយ យកតែមួយសុខក្សេមក្សាន្ត
ចិត្តស្រីទាំងប៉ុន្មាន ហ៊ានប្រមូលម៉ៅមិនខុស ។
មិនខូចគ្រប់តែស្រី ល្អពីរបីជឿចាំចុះ
ជាតិស្រីលោភលើប្រុស នោះមិនខុសពីស្រីណាមួយ ។
ខ្លាំងខ្សោយកុំអោយខ្សត់ ទោះនឿយហត់កុំលំអួយ
ធ្វើប្រុសតែងតែព្រួយ ស្រីមិនជួយកុំត្អូញត្អែរ ។
ខ្លួនខ្លាំងកុំគិតខ្លាច ស្រីៗ កាចស្លូតដោយខែ
រដូវធ្វើស្រូវស្រែ ចែប៉ប្រែស្តីលើប្រុស ។
ខែស្ទូងនិងខែច្រូត កាចរហូតដល់ខែបុស្ស
ខែបែនបោករលស់ រលីងអស់អំពីដី ។
ជញ្ជូនដាក់ជង្រុក ពូជពេញទុកស្បោងពីរបី
ដំណើបបួនដប់ល្អី ស្រីៗ ស្លូតហើយខែនឹង ។
ស្លូតផុតនៅខែមាឃ ស្តីធ្ងន់ពាក្យមិនសូវធ្ងន់
បើប្រុសៗ មិនដឹង ប្រឹងតែព្រួតស្អប់ស្រីៗ ។
ម៉្យាងទៀតមារយាទខូច មាយាបេះក្រូចមាយាដកខ្ទឹ
មានប្រុសសាហាយថ្មី រឹតថ្នមប្តីមិនអោយអាក់ ។
អីអើតែមាត់ក្រៅ ចិត្តមួម៉ៅគ្មានត្រជាក់
ត្រីសាច់ល្អលួចលាក់ ដាក់តែឆ្អឹងអោយឯងស៊ី ។
បញ្ឆោរចេះបញ្ឆើ បញ្ឆោតប្រើឯងរកវី
វរវឹកព្រួតប្រុសពីរ ស៊ីទាល់ងាប់គាប់សងខាង ។
មួយទៀតផិតកំឡោះ ស្រឡាញ់ស្មោះស្ម័គ្រអស់យ៉ាង
លោមប្តីលាសំណាង ទាស់ក្មេងក្មាងទារសំបុត្រ ។
បើប្តីមិនព្រមលែង លបជំទែងជំទយរត់
មួយទៀតខូចបំផុត មត់អោយប្រុសសម្លាប់ប្តី ។
ម៉្យាងទៀតមារយាទជា មានច្រើនគ្នាក្នុងលោកិយ
ប្រាកដពេញជាស្រី ប្រុសពីបីស្មាលាកម្ម ។
ស្លាប់រស់មួយនឹងមួយ មិនចង់ព្រួយយកប្រុសប្រាំ
ប្តីស្លាប់បួនដប់ឆ្នាំ ចាំសីលទានមិនមានទៀត ។

ធ្វើបុណ្យផ្សងសច្ចា សុំប្រាថ្នាជួបរាល់ជាតិ
អុចធូបដេកអោបធាតុ កណ្ដៀតថៅកោរកាន់ទុក្ខ ។
និយាយពីពុតប្រុស ចូរចាំចុះជាទំនុក
ដំណេតទៅមុខ អាពុកប្រាប់អោយស្រីចាំ ។
ប្រពន្ធមួយមិនស្កប់ ប្រពន្ធដប់គ្រាន់តែស្កាំ
កាចស្លូតរហូតឆ្នាំ ចាំដរាបដល់រូបា ។
កាចម៉្យាងខាងល្ងាចព្រឹក រឿងបាយទឹកថ្នាំម្លូស្លា
កាចម៉្យាងរឿងធ្វើការ ម៉្យាងទៀតណារឿងប្រចណ្ឌ ។
ប្រជុំជាតិចិត្តប្រុស ត្រូវនឹងខុសជាកំណាន់
គំនិតល្អសំខាន់ ប្រកាន់មើលឥរិយាបថ ។
ប្រចណ្ឌរាវរាល់ឈ្មោះ ច្រើនកើតឈ្លោះទៅជាខ្សត់
មួយឃើញជាក់ប្រាកដ ប្រកៀកចាប់ធ្វើទោសបាន ។
លកលៃតែខាងប្រុស ប្រពន្ធខុសបង្អង់ខាន
ខូចម្ដងខាតប៉ុន្មាន រាប់អានអោបក្រសោបទៀត ។
មួយលកលៃទាំងពីរ នៅរកស៊ីដោយសារញាតិ
ស្រីមាយាឥតមារយាទ ស្មាលាជាតិមិនអោយជូន ។
ប្រចណ្ឌទាំងបីបទ គួគួចកត់ទុកក្នុងខ្លួន
លក់ពីពេញចំនួន គួនគំទុកយកជាច្បាប់ ។
ប្រចណ្ឌហើយយកទៀត ហៅជូជាតិមារយាទអាប់
កូនណាយកតម្រាប់ ស្លាប់នឹងស្រីៗមើលងាយ ។
ទោសតិចកុំទាញផ្សំ ឃើញមិនចំកុំនិយាយ
កុំចាប់ស្ដើររវើរវាយ នាំអោយវល់អំពល់ចិត្ត ។
ពុតប្រុសនិងពុតស្រី ចប់សេចក្ដីពីក្បត់ផិត
រៀងរើសណាសុខចិត្ត គិតសំគាល់រាល់រូបកាយ ។
បើមានកូនក្រមុំ គួរតែកុំបណ្ដោយឆ្ងាយ
អោយមើលនាយមើលអាយ ស្រេចនៅម្ដាយរក្សាកូន ។
ប្រយ័ត្នកុំអោយឃ្លាត ភ្លាត់មារយាទមិនសុទ្ធសូន្យ
កុំទុកចិត្តបងប្អូន ជីដូនមួយជួយរក្សា ។
ក្រមុំមានម្រាក់មិត្ត មេមួយគិតនាំកិច្ចការ

កុំជឿចិត្តនរណា　　មើលកិរិយានៃកូនឯង ។
ទោះស្ទូងដកយប់ថ្ងៃ　　ដើរយកដៃដាច់សង្វែង
ប្រុសខូចលួចបន្លែង　　តែទាស់ភ្នែកបែកមេបា ។
ច្រើនណាស់តែសែនខ្មោច　　កើ្តអសោចផុតអាសា
នាំកូនឡើងសាលា　　គេថាអោយជំងឺចិត្ត ។
បើមានកូនប្រសា　　មិនទាន់ការគួរអោយប្រិត
កុំអោយបំរើឆ្អិត　　អាណិតវា១សងគុណ ។
យប់ថ្ងៃចូលប្រតិបត្តិ　　គាតក្រវាត់រត់រែកពុន
អាចនឹងច្រើនជឿមុន　　ស៊ុនអំពីឪពុកម្តាយ ។
រក្សាកូនប្រពន្ធ　　រកទ្រព្យធនចង់ធូរចាយ
ជួញជិតគំនិតឆ្ងាយ　　ជួញរៀងអាយរក្សាគុណ ។
អំពើបាបកុំរៀន　　កុំអៀនប្រៀនក្នុងការបុណ្យ
លាងទោសចេញជាមុន　　ទើបធ្វើបុណ្យចំរើនផល ។
បើនឹងចង់គង់ទ្រព្យ　　កុំទម្លាប់សាងអកុសល
របិញរបុញវៀចកាច់កល់　　ទេវតាផ្តល់ផ្តាច់ធនធាន ។
កុំឈ្នានីសអ្នកក្សត្រ　　កុំបំភ្លាត់ទ្រព្យអ្នកមាន
បើខ្លួនខ្សត់អត់ឃ្លាន　　រៀនតែរកតាមទៀងត្រង់ ។
ជួញខាតកុំឈប់ខាន　　បើចង់បានកុំឃ្លាចបង់
ខ្លាចបាត់អោយផ្ចិតផ្ចង់　　ប្រុងថៃទាំអោយមាំមួន ។
កុំភ្លើធ្វើជាភ្លេច　　ភ្លាត់បន្តិចខ្លាចក្រែងជួន
ក្រែងចោរចូលមកពួន　　លួនលបលួចយកទ្រព្យទៅ ។
ប្រហែសតែងតែបាត់　　ប្រុងប្រយ័ត្នតែងតែនៅ
គិតសព្វគ្រប់ដោយផ្លូវ　　សូវទ្រាំនឿយកុំទ្រាំក្រ ។
នៅផ្ទះស្រះរបង　　របាចងអោយជាប់ល្អ
ប្រើប្រាស់ខ្ញុំកំដរ　　អោយបរិភោគដោយខ្លួនឯង ។
នឹងប្រើទៅហៅមក　　កុំគំហកយកកំហែង
កុំហាឡើងហងឯង　　ក្រែងកំហល់ទល់កំហឹង ។
កុំហួសពាក្យសម្តី　　ការអ្វី១អោយចេះថ្លឹង
កុំប្រើព្រួតលើប្រឹង　　ក្រែងកើតខឹងវានាំខាត ។

មនុស្សខឹងច្រើនៗខុស　មនុស្សច្រើនឈ្លោះច្រើនប្រមាថ
ការល្អមិនត្រូវខ្មាត　យើងចង់ស្អាតមិនខ្លាចយូរ ។
ចង់ប្រាជ្ញអោយខំប្រឹង　ចងក្បិនតឹងរកស៊ីធូរ
តំនិតមុនតំនូរ　រៀនមានគ្រូមានគេរាប់ ។
បំរើឪពុកម្តាយ　អ្នកនៅឆ្ងាយគេច្រើនគាប់
អ្នកណាបំរើខ្ជាប់　ធ្លាប់តែខុសមិនដែលត្រូវ ។
ជាតិមនុស្សទោះខ្ពស់ទាប　មិនចោលភាពពីម៉ែឪ
ពាក្យមនុស្សវែងជាងផ្លូវ　ស្រូវច្រើនខួបខូចអង្ករ ។
របស់ទ្រព្យថោកថ្លៃ　ទុកសំចៃលៃអោយល្អ
អុងអាងពាងក្រឡ　ត្រដរទិញកុំអោយខ្វះ ។
កើតមកខ្លួនជារាស្ត្រ　ក្រប្រាក់មាសអោយមានខ្មាស
សារពើគ្រឿងប្រើប្រាស់　អោយមានចាស់អោយមានថ្មី ។
ពូថៅដឹងកាំបិត　ពន្លាកខិតចបវែងខ្លី
ខ្សែសេះគោក្របី　ឫស្សីផ្តៅកាច់សង្រែក ។
ការងារកុំអោយក្រ　អាកក្រក់ល្អមានដោយឡែក
ថ្ងៃនេះរបេះបាក់បែក　ស្អែកខំរើធ្វើជាឆាប់ ។
ឈ្មោះការប្រើលើដី　កុំចាំស្រីតឿនប្រើប្រាប់
អោយមានគ្រប់ប្រដាប់　សំរាប់វាល់អោយសល់ប្រើ ។
កុំខ្ជិលល្ងង់ខ្លៅពេក　អោយចេះដេកអោយចេះដើរ
ចេះសព្វគាប់ប្រសើរ　កុំចង់ហើរហួសភាពខ្លួន ។
ចង់ក្តីអោយរៀនច្បាប់　រស់នឹងស្លាប់អោយចេះក្បួន
ចេះអ្វីចេះអោយមួន　កុំបន្លំផ្លុំនឹងគេ ។
កុំដេកចាំសំណាង　កុំក្មេងក្មាងចាំបុព្វេ
ខំរកកុំទំនេរ　វរៀនរិះចេះអោយគ្រប់ ។
នឹងដើរស្វែងរកផល　មិនទាន់ដល់កុំអាលឈប់
ឈានខ្លាំងពេកជំពប់　បើដេកយប់អោយស្គាល់យាម ។
កុំដេកយូរទ្រមឹក　លកហួសព្រឹកខុសទំនៀម
តែភ្លឺឡើងភ្ញាក់ភ្លាម　ព្រហាមឡើងក្រោកធ្វើការ ។
ជាតិមនុស្សទោះប្រុសស្រី　រាស្ត្រមន្ត្រីជាធម្មតា

ពេលព្រឹកតែងឧស្សាហ៍ ថ្ងៃក្តៅល្ហែខិលល្អិតឆ្អឹង ។
ចង់ធំខំពីតូច បើខ្លាចខូចកុំឆាប់ខឹង
ការអ្វីអោយចេះថ្លឹង កុំប្រឹងជុះតាមដីរ ។
កុំចង់ខ្ពស់ស្មើមេឃ កុំខ្ជិនពេកអាប់រាសី
ទោះដើរនិយាយស្តី លៃអោយល្មមតែគួរសម ។
យល់ឆ្ងាយកុំណាយគិត ទោះយល់ជិតកុំអាលខំ
មិនជាក់មើលអោយចំ ក្រែងច្រឡំសជាខ្មៅ ។
ទម្លាប់ធំជាងច្បាប់ បើរៀនគ្រាប់កុំគ្រាប់ខ្លៅ
គ្រាប់ប្រាជ្ញអាចប្រដៅ អោយគេរៀនកុំអោយអស់
ស្រឡាញ់កុំញ៉េះញ៉ោះ បើខឹងទាស់កុំអោយទាយ ។
ផ្តែព្រុះកុំអោយព្រួយ ឃើញផ្តែដេកកុំមើលងាយ
កំណប់ដប់សំពាយ កុំនិយាយប្រាប់សំឡាញ់ ។
សំឡឹងមើលអោយសព្វ បើនឹងស្អប់កុំអាលបាញ់
ក្តីឈ្នះគេចុះចាញ់ កុំក្តាច់តាមផ្គន្ធាទៀត ។
បើខឹងកុំរំលោភ បើនឹងល្មោភអោយល្មមមាឌ
កុំរមាត់ក្រែងភ្លាត់ស្នៀត វាតហួសវង់ផុតគំនិត ។
កំណើតអាក្រក់ល្អ មាននឹងក្រពីគំនិត
ពីកាលបុព្វេពិត ងងឹតពេកមើលមិនយល់ ។
ដាំដូងអោយខំថែ ចង់ស៊ីផ្លែអោយដុតគល់
បើជូនសំណាងដល់ រវល់តែស៊ីឆ្ងាញ់ពិសា ។
ប្រាជ្ញប្រិតប្រៀនប្រដៅ ចូរកូនចៅពិចារណា
រំពឹងក្នុងប្រាជ្ញា ស្រាយបញ្ហានេះអោយដឹង ។
នេះច្បាប់កេរកាលថ្មី អស់សេចក្តីតែប៉ុណ្ណឹង
កូនប្រុសអ្នកខំប្រឹង សំឡឹងចាំតទៅមុខ ។
ពីឆ្នាំ ច តទៅ ខំធ្វើស្រូវដាក់ជង្រុក
អាសូរពាក្យអាពុក ទុកអោយកូនចៅគ្រប់គ្នា ។
អាពុកកាន់តែចាស់ ស្ពាយខ្លួនណាល់ចូលជរា
ពាក្យពិតប្រាំរយឆ្លា ជាសូរេចម្លេះឯងហោង ។
អ្នកប្រាជ្ញភិរម្យល្បី លើកច្បាប់ថ្មីអស់ល្បត់ល្បង

ឈ្មោះ អ៊ី ហៅ **ខ៊ុយ** ផង
ខ្ញុំសូមផ្សងសច្ចា
មូលកូនមូលប្រពន្ធ
ស្លាលាក្រលំបាក
សូមល្អពង្សរូបកាយ
ប្រាជ្ញាកុំទើសទាល់
សូមជាប់សីលបរិសុទ្ធ
អានិសង្សបុណ្យខ្ញុំបាន
សម្បត្តិសួគ៌ាល័យ
ពីជាតិនេះទៅមុខ
បងប្អូនកុំខ្វាត់ខ្វាយ

ចងជាច្បាប់សំរាប់ជន
កើតជាតិណាសូមមានបុណ្យ
ធនសម្បត្តិសម្បូរចាយ
សូមជៀសចាកចតុរាបាយ
កុំអោយឆ្ងាយពីព្រះពុទ្ធ
ចេះអាថ៌ធម៌អោយមាំមុត
រលត់ទុកសោករោគភ័យ
សាងប៉ុន្មានក្នុងលោកិយ
កុំបីឃ្លាតវវាតវែងឆ្ងាយ ។
មូលអាពុកជួបមូលម្តាយ
អធិប្បាយថែងចប់ងវិ

អ្នកព្រះភិរម្យភាសា អ៊ី ហៅ **ខ៊ុយ**